

Đồng bằng sông Cửu Long: Công nghiệp phát triển theo hướng tập trung, chuyên môn hóa

16:12 18/04/2026

Theo Quyết định 616/QĐ-TTg Thủ tướng Chính phủ mới Phê duyệt Điều chỉnh Quy hoạch vùng Đồng bằng sông Cửu Long (ĐBSCL) thời kỳ 2021 - 2030, tầm nhìn đến năm 2050, phát triển ngành công nghiệp chiến lược, mũi nhọn: Chế biến nông - thủy sản; Năng lượng và năng lượng tái tạo; Công nghiệp hỗ trợ và cơ khí nông nghiệp; Công nghiệp vật liệu xây dựng xanh, theo hướng tập trung, chuyên môn hóa...

Phát triển điện gió là một trong những ngành công nghiệp chiến lược vùng ĐBSCL

Ngành công nghiệp chiến lược, mũi nhọn

Mục tiêu phát triển công nghiệp ĐBSCL là tập trung các ngành công nghiệp chiến lược, mũi nhọn. Đó là:

Chế biến nông - thủy sản: Chuyển đổi các nhà máy chế biến từ sản xuất sơ chế sang chế biến sâu, bảo quản lạnh, đóng gói xuất khẩu, chế biến sinh học

(enzyme, protein, nguyên liệu sinh học), phát triển tiêu chuẩn chế biến hữu cơ và chế biến cao cấp phục vụ thị trường cao cấp.

Năng lượng và năng lượng tái tạo: Phát triển cụm năng lượng ven biển (điện gió ngoài khơi, điện gió ven bờ, điện mặt trời, trạm chuyển đổi LCO₂ và hydrogen xanh) liên kết với hệ thống truyền tải quốc gia; khuyến khích đầu tư nhà máy LNG, kho chứa và logistics năng lượng, phát triển Cà Mau và Cần Thơ thành trung tâm năng lượng, khí - điện - đạm.

Công nghiệp hỗ trợ và cơ khí nông nghiệp: Phát triển các cụm cơ khí, khu sản xuất linh kiện cho chế biến nông nghiệp, máy tưới, hệ thống tự động hóa phục vụ nông nghiệp công nghệ cao.

Công nghiệp vật liệu xây dựng xanh: Khuyến khích chuyển đổi nhà máy vật liệu sang công nghệ thân thiện môi trường, phát triển vật liệu nhẹ, vật liệu tái chế, vật liệu cách nhiệt cho đô thị ven biển và hạ tầng năng lượng.

Định hướng phát triển một số ngành công nghiệp chủ yếu

Theo đó, vùng ĐBSCL phát triển một số ngành công nghiệp chủ yếu như:

Chú trọng phát triển công nghiệp chế biến, chế tạo, công nghiệp phục vụ nông nghiệp, công nghiệp hỗ trợ, công nghiệp ứng dụng công nghệ cao; phát triển công nghiệp nông thôn nhằm chế biến tinh, chế biến sâu góp phần gia tăng giá trị và nâng hàm lượng công nghệ cao trong các sản phẩm công nghiệp, tiểu thủ công nghiệp.

Tập trung đầu tư chuỗi chế biến sâu gắn với vùng nguyên liệu tập trung của lúa gạo, trái cây, thủy sản, gỗ và dừa; chuyển dịch mạnh từ gia công sơ cấp sang chế biến tinh, đa dạng hóa sản phẩm, áp dụng công nghệ bảo quản, sấy, đông lạnh và truy xuất nguồn gốc.

Xây dựng các trung tâm chế biến hiện đại cấp vùng tại Cần Thơ, Vĩnh Long, gắn với trung tâm logistics lạnh, cảng hàng hóa xuất khẩu và tận dụng nguồn nguyên liệu tại chỗ. Phát triển các chuỗi sản xuất, cụm ngành, các cụm công nghiệp ở khu vực đô thị động lực; hạ tầng cụm công nghiệp của vùng.

Khuyến khích doanh nghiệp đầu tư công nghệ tự động hóa, số hóa và tuần hoàn trong toàn chuỗi sản xuất, bảo đảm tiết kiệm năng lượng, giảm phát thải, nâng cao giá trị gia tăng.

Công nghiệp năng lượng và hóa chất: Phát triển năng lượng sạch, năng lượng tái tạo, nhất là điện gió, điện mặt trời gắn với bảo vệ rừng và bờ biển; khai thác

dầu khí. Phát triển nguồn điện, lưới điện của vùng ĐBSCL phù hợp với quy hoạch phát triển điện lực và quy hoạch tổng thể về năng lượng quốc gia.

Cụm Khí-Điện-Đạm Cà Mau

Phát triển ngành công nghiệp năng lượng (năng lượng tái tạo) thành mũi nhọn chiến lược, bảo đảm an ninh năng lượng vùng và quốc gia. Khai thác hiệu quả các nguồn khí - điện - đạm tại Cà Mau, mở rộng năng lượng tái tạo (điện gió, điện mặt trời, điện sinh khối) ven biển Cà Mau, Vĩnh Long và TP. Cần Thơ.

Định hướng hình thành trung tâm năng lượng tái tạo quốc gia tại Cà Mau và trung tâm điều phối năng lượng vùng tại Cần Thơ, kết nối với lưới truyền tải liên vùng. Phát triển Vĩnh Long trở thành trung tâm xuất khẩu năng lượng tái tạo của vùng và của cả nước.

Phát triển công nghiệp năng lượng sạch và hệ sinh thái đi kèm, hướng tới xuất khẩu điện. Phát triển tổ hợp công nghiệp năng lượng trên cơ sở kết hợp giữa các dự án điện gió ngoài khơi và ven bờ, cùng với điện mặt trời kết hợp với các dự án điện khí LNG quy mô lớn. Chuẩn bị hạ tầng và điều kiện phát triển các dạng năng lượng liên quan như: Hydro xanh và amoniac xanh.

Phát triển ngành hóa chất cơ bản và hóa chất phục vụ nông nghiệp, thực phẩm, bao bì sinh học, theo hướng công nghệ sạch, an toàn môi trường và tiết kiệm tài nguyên.

Cơ khí chế tạo máy nông nghiệp là ngành công nghiệp quan trọng vùng ĐBSCL. Trong ảnh: Thu hoạch lúa bằng máy gặt đập liên hợp

Công nghiệp cơ khí - chế tạo và công nghiệp hỗ trợ: Phát triển công nghiệp cơ khí - chế tạo thiết bị phục vụ nông nghiệp, công nghiệp chế biến và hạ tầng thủy lợi. Ưu tiên sản xuất máy móc nông nghiệp thông minh, thiết bị đóng gói, chế biến, bảo quản và vận tải lạnh; cơ khí tàu thủy cỡ nhỏ, thiết bị năng lượng tái tạo, linh kiện điện tử phục vụ sản xuất công nghiệp.

Xây dựng các cụm công nghiệp hỗ trợ vùng Cần Thơ - Vĩnh Long - Đồng Tháp, kết nối với các doanh nghiệp đầu chuỗi tại vùng Đông Nam bộ, hướng tới hình thành chuỗi cung ứng công nghiệp vùng liên hoàn.

Công nghiệp vật liệu và xây dựng: Phát triển vật liệu xây dựng mới, thân thiện môi trường, như vật liệu nhẹ, gạch không nung, bê tông tổng hợp, vật liệu tái chế. Đẩy mạnh sản xuất vật liệu phục vụ hạ tầng giao thông, thủy lợi, năng lượng và công trình ven biển thích ứng biến đổi khí hậu.

Khuyến khích doanh nghiệp đầu tư vào vật liệu xanh, vật liệu sinh học, vật liệu năng lượng; từng bước chuyển đổi các cơ sở sản xuất truyền thống sang dây chuyền hiện đại, tiết kiệm năng lượng.

Dịch vụ công nghiệp - logistics: Phát triển công nghiệp phục vụ đô thị, xây dựng, dịch vụ kỹ thuật, cơ điện lạnh, bảo trì thiết bị, công nghiệp in - bao bì - nhựa tái chế.

Gắn kết công nghiệp với hệ thống logistics vùng, phát triển các trung tâm logistics công nghiệp tại Cần Thơ và Cà Mau, kết nối vận tải sông - biển - đường bộ - hàng không.

Đẩy mạnh dịch vụ hỗ trợ sản xuất, tư vấn kỹ thuật, kiểm định, bảo dưỡng, đào tạo nghề công nghiệp chất lượng cao.

Công nghiệp điện tử, công nghiệp số và đổi mới sáng tạo: Phát triển công nghiệp điện tử, thiết bị thông minh và công nghệ số phục vụ sản xuất - logistics - nông nghiệp thông minh. Hình thành các trung tâm đổi mới sáng tạo công nghiệp tại Cần Thơ và Vĩnh Long; khuyến khích doanh nghiệp địa phương hợp tác với tập đoàn công nghệ để phát triển nền tảng công nghiệp số vùng ĐBSCL.

Ứng dụng trí tuệ nhân tạo, Internet vạn vật (IoT), dữ liệu lớn trong quản lý sản xuất, năng lượng, chuỗi cung ứng; tạo bước chuyển mạnh sang kinh tế số công nghiệp.

Công nghiệp môi trường và tái chế: Phát triển công nghiệp môi trường, xử lý chất thải và tái chế trở thành cấu phần không thể thiếu trong hệ thống công nghiệp vùng. Đầu tư các khu xử lý tập trung cấp vùng (Cần Thơ, Cà Mau, Đồng Tháp) để tiếp nhận, phân loại, tái chế chất thải rắn công nghiệp, tạo nguyên liệu thứ cấp cho công nghiệp vật liệu. Khuyến khích mô hình khu công nghiệp sinh thái, tuần hoàn tài nguyên; các doanh nghiệp áp dụng sản xuất sạch hơn, thu hồi năng lượng từ rác thải và phụ phẩm nông nghiệp.

Theo Điều chỉnh Quy hoạch vùng ĐBSCL thời kỳ 2021 - 2030, tầm nhìn đến năm 2050, quy hoạch không gian công nghiệp phát triển theo hướng tập trung, chuyên môn hóa, liên kết liên vùng, gắn với mạng lưới đô thị, giao thông, cảng biển và trung tâm logistics. Hình thành các cực tăng trưởng công nghiệp, hành lang công nghiệp động lực và vành đai hỗ trợ công nghiệp nông nghiệp - thủy sản - năng lượng.

Huỳnh Biển